СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

БЕЗРОБІТТЯ В ТОРОНТО ЗРОСТАЄ.

Наступаюча весна не зменшує розмірів безробіття в Торонто. Народ, що пудлгував цілу зиму без роботи, надіявся, що краще буде весною. Про роботу в зимі вже і нема чого нам говорити, бо так уже принято тут: в літі заробляй, в зимі пройдай. Але тоді, коли вже і останній зрадливий долар видирається зпід нашої контролі, тоді вже йдеться шукати біґи і шуфлі.

Отже-ж тепер чорніє по улицях від безробітних, котрі постановили собі за обовязок: щоденно до полудня до 2 — 3 години шукати роботи всюди, де тілько очі бачуть, щоб сумління не докоряло їм, що лінуються шукати праці. В шапах, де товчеться і давить один одного сотки людей, береться до роботи лише кількох, або і ні одного. Більшість шап є забезпечена від надоїдання безробітних написом "no gelt", але й туди заходять. Де копають для сурпайпів канали, там стоять ґрупи безробітних і з заздрістю зазирають на працюючих, обхляпаних робітників. Вони вважаються за щасливих, бо мають роботу. При будовах більшість чекає на роботу, ніж робить, а народу все прибуває.

Роботи шукають по найменших купочках там, де навіть нема жадних робіт. Гурти людей стоять коло емплоймент офісів. В Онтаріо ґовермент емплоймент офіс в смердячій димовій атмосфері вудяться сотки очікуючих роботи і карток на даремний обід. По деяких улицях витягаються лайни за "фрі міл сервіс".

Одначе все те не перешкаджає місцевим буржуазним часописам написати про незвичайний добробут, кажучи, що тільки ті не мають роботи, котрі не хочуть робити. А ще до того й часопис "Івнинґ Телеґрам" проголошує брехню, що "Домініон Трейд Скул" потребує людей і платить по 50 ц. на годину тим, що вчаться якогось ремесла ще й обіцює сталу роботу. То є лише примана, бо на самому ділі треба заплатити $100.00 за два місяці навчання без ніяких робіт. От таке то положення в Торонті і так безкарно глумиться буржуазна преса над нами. А ми надальше зостаємось покірливими рабами.

О. К.

Торонто, Онт.

$50 ЗА ПОТОРОЩЕННЯ КОСТЕЙ РОБІТНИКОВІ.

В часописові "Укр. Роб. Вісті" ч. 16., з 5. лютого ц. р. було згадано, що компанійний паганяч в Кенмор, Алта., тяжко побив юнійного секретаря за те, що він впімнувся за хлопця, котрий був покалічений, вимагаючи забезпечення від випадків коло праці. Дальше було сказано, що юнія віддасть справу до суду, або робітники викличуть страйк, домагаючись щоб компанія відправила формана від праці.

Юнія віддала справу до суду й запротестувала до головного управителя компанії, щоб він відправив формана від праці, бо в противнім разі майнері вийдуть на страйк.

Управитель компанії, розслідивши справу, віддалив формана від праці тимчасово, доки не відбудеться судова розправа, мовляв, це не наша вина, що він зробив такий вчинок й ми за це не відповідаємо, даючи цим до пізнання, що після судої розправи може взяти формана назад до праці.

Дня 2-го березня відбулась судова розправа. Скорше не можливо було тому, що Малобон був дуже ослаблений від побиття і не міг скорше явитися на суд. Відбувся суд і присудив формана за покалічення юнійного секретаря на $50.00 кари і судові кошта. Адвокати так поробили, що навіть свідків не кликано до зізнання, що бачили вчинок формана. Так воно в капіталістичній системі. Бос може прийти до робітника до хати, витягнути його з ліжка, побити і поторощити в ньому кости і заплатити за це $50 кари. Як би це було сталось противно, то закон був-би вжитий так, як він написаний. Але чи для робітника є закони писані? Ми робітники цьому не дивуємось, бо знаємо, що закони писанні пануючою клясою і в її користь.

Зараз ходять слухи, що управитель компанії хоче приняти формана назад до праці. Майнері постановили, що він не сміє бути принятий до праці. Управитель, як захоче поставити на своїм, так нас чекає боротьба. Коли вже прийде до того, що ми будемо змушені вийти на страйк, так нам майнерам на місці треба бути витревалими, як і минулими часами.

Нам треба бойкотувати тих компанійних підлизників, що мають особистий гнів до Малабона лише за те, що він викривав їх гидку працю на кожнім кроці. Нам не треба слухати, що вони говорять, що це були собі особисті порахунки між секретарем і форманом, бо це підла брехня.

Ми знаємо дуже добре, що юнія вислала секретаря, щоб він вглянув в справу покалічення хлопця і щоб домагався забезпечення при праці. А коли юнія вислала свого представника, так це справа нас всіх і тому нам треба так застосуватись, щоб форман не був приняний назад до праці.

Я певний того, що ніхто з нас не схоче бути слідуючим кандидатом, бути витягнений з хати і бути побитим компанійним наймитом.

Кенмор, Алта. *Буклужан.*

ОН ДЕ ЧОРТИ З ЧОРТЕНЯТАМИ.

В Лондоні, Онт., є фабрика, що виробляє всякі кухонні знаряддя. На днях в цій фабриці влаштовано мувінґ пікчер й на ньому висвітлювано великого, рогатого чорта, що приходить до боса просити за роботою. Бос відказує, що в нього роботи немає. Чорт жадає від боса адреси. За той-же час старий чорт отвирає браму й повно напускає малих чортенят у фабрику. Чортенята, скрившись по усяких закутинах фабрики, стали підмовляти робітників й вони у своїй праці калічились раз-у-раз. Фільма скінчилась. Тоді один з тієї фабрики заявляє таке:

— Ви бачили, як робітники з байдужности й неуваги до праці калічаться, ще й до того впоминаються за компензейшен борд. Від тепер, хоч би і який випадок каліцтва трапився, ніхто не дістане вже ніякого відшкодування, бо, як бачите, фабрика остерігає вас і всюди по стінах є наліпки: "Safety first". Он до чого придалась фільма з чортами й чортенятами.

Замісць байдужности власників фабрики до життя й здоровля робітника, визискувачі праці приписують оту байдужність до власного життя робітникові. Ще й кажуть, що робітник винуватий в тому, що машини шматують живцем його тіло. Замісць приладдя, щоб машини не рубали рук і пальців, та вітрогонів, щоб забірали порохи й прочищували місце праці від хемічних трійливих ґазів, що виїдають очі робітникам, то власник фабрики по стінах ліпить написи "Safety first"

Лондонець.

Лондон, Онт.

З КРИКОМ НА ІМІҐРАНТІВ.

Дня 23. лютого ц. р. в Ніповін Кемп, в Британ Коломбії, сталася цікава подія. Вечером дістав я часопис "У.Р.В.", сів на своє ліжко та й став читати. А також коло мене сіли ще два товариші й радо слухали того, що я читав. Нараз счинився крик з другої сторони, де сиділо кількох вуйків, що себе звуть старими канадійцями. Вони говорили про батлі та ґальони сивухи і про те, яку вони зроблять гарну забаву, як вироблять до кінця та дістануть по пару зелених. Оті старі канадійці досить гарно закричали до нас. — Тихо дурні маніґрули, не маєте де гроші подіти, то видаєте на дурну ґазету. Ліпше випийте батлю сивухи, як на ґазету давати...

От так нас орґанізують де-які старі канадійці. Замісць до часопису та до робітничих орґанізацій затягувати нас, вони орґанізують до сивухи, а за часописи бити хочуть. Ще й нарікають на свою долю, кажучи, що іміґранти їм псують, бо як би не іміґранти, вони ще більше сивухи пили-б. А цього й не подумають, що вони собі самі тому винні, бо не орґанізуються і не читають ніяких часописів.

То-ж уважайте товариші і уникайте такої орґанізації до батлів, а ставайте передплатниками "У.Р.В.". Не будьте передплатниками батлів, як отой гурток "канадійців", що вони собі розбивають, а на часописи не мають грошей і ще на других кричать.

Маніґрула.

Ніповін Кемп, Б. К.

"ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА" НА СЦЕНІ.

Старанням драмгуртка в Белвю, що зорґанізовано при відділі ТУРФДім в місяці грудні 1928 р., відограно драму п. н. "Жидівка Вихрестка" в Гилкрест, Алта. Щодо самої драми, так гра випала гарно, бо аматори старалися представити драму як слід. Вивчили свої ролі на память майже всі, важко було з рухами головно в гуртових сценах, бо сцена дуже маленька. Власного приміщення ми ще не маємо і мусимо міститися в рентованій юнійній салі Ю.М.В. оф А. в Гилкрест. Однак мушу згадати, що не всі глядачі заховувалися як слід на салі підчас представлення, бо неспокій був на салі такий, що хто сидів біля дверей, той мало чув аматорів, що вони говорили. Хоть товариш виходив перед початком драми і пояснив зміст і значіння драми, прохаючи рівночасно, щоб тихо заховувалися, одначе уваги на це не звернули. Один глядач ще й виступив у салі в четвертій дії, кажучи, що вже зїхав Америку і Канаду, а ще не бачив такого, щоби українці себе понижали, а величали жидів так, як у цьому представленні. Але забув тільки отой глядач припімнути, що ця дійсність буває межи несвідомим народом. З того випадку ми повинні знати, що нам треба освідомлювати себе, щоб не робити ріжниці між націями, а подати собі дружно руку з робітництвом цілого світа.

Майнер.

Гилкрест, Алта.

СВЯТКУВАЛИ МІЖНАРОДНІ РОБІТНИЧІ ДНІ.

В неділю, 10-го березня ц. р., відділ ТУРФДім відсвяткував Міжнародний день жінок-робітниць в Ді Пес, Ман. В годині 8.30 вечером саля У.Р.Д. була заповнена. Концерт розпочато відспіванням "Інтернаціоналу". Співав його хор в супроводі мандолінової орхестри. Т-ка Квасниця у вступній промові пояснила, в якій цілі устроєно концерт і чому не 8-го березня. По вступнім слові т-ка Козак виголосила декламацію "Голос Робітниці". Дальше концерт продовжався виступами мішаного хору і мандолінової орхестри.

Т-ка А. Дорошенко виголосила реферат про свято міжнародного дня робітниць, заговорила про ролю жінки в історії визвольного руху й закликала жінок-робітниць ставати членкинями Жінсекції.

Друга частина концертової програми складалась також з виступів мішаного хору і відспівання пісень товаришками Ільчинською і Таковською. Тов. Костюшок виголосив декламацію "Чудний Сон", публика завертала його три рази.

Концерт закінчено співом "Інтернаціоналу".

В неділю, 17-го березня ц. р., старанням відділу ТУРФДім відсвятковано в нашій місцевості концерт-мітінґом 68-роковини Т. Шевченка і Паризької Комуни. В годині 8.30 вечером в У.Р.Д. розпочато концерт. Вступне слово виголосив тов. І. Врублевський, опісля мішаний хор в супроводі мандолінової орхестри відспівав "Заповіт" Шевченка. Дальше про Шевченка говорив тов. Юзик. "Вечір на Україні відспівала т-ка, А. Дорошенко в супроводі мандочелі, т-ка К. Козак виголосила декламацію "Тополя", т-ка М. Брик сказала декламацію "Катерина". Всім т-кам ми щиро дякуємо за їх важку працю. На закінчення першої части хор відспівав "Думи мої".

Друга частина концертової програми була про Паризьку Комуну. Мішаний хор в супроводі мандолінової орхестри відспівав "Марселезу". Опісля про Паризьку Комуну говорив тов. Давидюк. Говорив він довго. Саля була переповнена так, що декотрі мусіли стояти, бо не було де сісти, а були ще й такі, що почали посміхатися, та на заввагу бесідника вони притихли. Тов. Давидюк у своїй промові вказав також на готування буржуазії до війни проти Радянського Союзу, закликаючи робітників і робітниць до протинаступу на імперіялістські заходи. Дальше на концерті виступали товариші й товаришки з піснями й декламаціями. На закінчення хор відспівав "Інтернаціонал".

Зараз наші мистецькі сили підготовляють два представлення: траґі-комедію "Дівочі Мрії" й другу драму "За Правду і Волю Народа."

Ді Пес, Ман. *Робкор.*

УСТРОЇЛИ КОНЦЕРТ-МІТІНҐ В ДЕНЬ РОБІТНИЦІ

Дня 3-го березня відсвяткували ми Міжнародний день робітниць. Правда, що святкування те повинно було-б бути на 8. березня, та чимало склалося причин на прискорення свята. Програма свята була досить цікава. Були промови і декламації, співали пісні.

Свято відкрито відспіванням "Інтернаціоналу", а т-ка Капанюк у своїй промові вказала вагу й значіння Міжнародного дня робітниці для трудового жіноцтва усього світу.

Друга бесідниця, т-ка Паражнюк, переповіла історію свята 8. березня, згадала за провідницю жіночого руху Кляру Цеткін й її участь у визвольному робітничому руху.

В половині програми промовила т-ка Мельничук. Вказуючи на буденні злидні, що їх переживає зараз трудове жіноцтво, бесідниця закликала присутніх, щоб вступали в ряди зорґанізованих робітниць й спільно з товаришами пішли боротьбою проти капіталістичного гнету й визиску.

Т-ка Гнатишин у своїй промові вказала на користи й завдання української робітничої преси та про журнал "Робітницю", що є мозком й провідником праці Жінсекції. Кінчаючи свою промову, т-ка Гнатишин взивала присутніх ставати передплатницями й читачками "Робітниці".

Пізно ніччю свято Міжнародного дня робітниць закінчилось відспіванням пісні "Червоний Прапор".

На дворі падав дощ. Гості доволи опорожнювали салю й росходились по своїх домівках. На салі Укр. Роб. Дому маяв червоний прапор з написом: "Міжнародний день жінок-робітниць".

РЗТ-ник.

Дромгелер, Алта.

"ДВАНАЦЯТЬ" НА СЦЕНІ Й ПРОБИ ЗА СЦЕНОЮ

Дня 2-го лютого ц. р. відограно в У.Р.Д. в Мус Джо, Саск. драму пролетарського письменника т. М. Ірчана "Дванацять". Наш драмгурток готовився до виставки цієї драми вже довгий час, так деякі труднощі були на перешкоді, як недостача сил і відповідних декорацій, що відповідали-б вимогам драми. Вкінці рішились таки відограти "Дванацять". Режісер роздав ролі, почались проби. На пробах, як звичайно в нашім драмгуртку, все не має спокою. Зробили кілька таких проб і вже прийшов день вистави. Саля заповнена публикою. Хоч і день був морозний, публика прийшла, щоб подивитися на "Дванацятку". Вистава була проголошена на 8 год., а почалась в 9-ій год., бо аматори не явились вчасно. Загально драма випала добре, хоч були деякі недостачі й помилки. Сказав би я дещо й про гру аматорів, так що-ж, члени нашого драмгуртка не навчились ще оцінювати щирої, товариської критики й готові вважати таку критику за особистий накид.

Чимало аматорів є певно тої думки, що вони у всьому розбираються, є зіграні у ролях на сцені й тому з легковажністю ставляться до всіх вказівок режісера.

При цій нагоді варто згадати й за проби, як то вони відбуваються в нас.

Проби проголошується в нас все на 8 годину вечером. На означений час являється тільки суфлер і режісер, хоч часом і самий режісер спізняється на пів години. Аматори вже по привичці роблять з 8-ої години 9-ту. Коли-ж вже всі зійдуться, йдуть до буфету на сафт дрінк й чоколяду, наберуть чуїнґам то що. Тоді товаришки йдуть на сцену, а товариші ще закурюють циґаретки й починають коло буфету дискусію. Росказують як-то вони робили цілий день в Сіпіара, Свифта й Сіенара, доказують один одному, де в якій компанії ліпше робити.

Знов товаришки на сцені жують ґам, гачкують чи вишивають й також розмовляють, тільки вже на іншу тему. Тут вже можна почути, чия кухня ліпше пече, хто має гарніший ковт то що. Дарма кричать режісери й суфлєри, накликуючи, що-б йшли на сцену, бо вже 9½ год., аматори продовжають своє. Врешті йдуть на сцену й жують, курять, балакають далі. І після безперестанного шепотіння й диму, що каблучиться аж попід стелю, кінчається пробу першої дії. — Починаємо 2-гу дію, кличе режісер, але вже деякі аматори пустились до дому, виправдуючись, що в 8 год. рано мусять бути в роботі. Нічого не помагають наклікування ні толкування режісера, половина аматорів пішла — та не до дому, як говорили на сцені, а назад до буфету й тут докінчують свою бесіду. На цьому й кінчається проба. Коли-ж прийде отой день, в якому мається відограти представлення, по кількох таких пробах на сцені, з драми виходить комедія.

Отак в нас і розвивається мистецтво. Не можна твердити, що воно буде все так як зараз є. Я вірю, що на будуче в нас буде краща дисципліна, члени й членкині драмгуртка з більшим розумінням працюватимуть над вивченням творів драматичного мистецтва, спіраючись на вказівки тов. Ірчана, заподані в книжечці "Сцена". Такеамо треба вірити, що й мистецький комітет дасть у тому напрямі більше ініціятиви й активності.

Шкрпба.

Мус Джо, Саск.

РЗТ ДБАЄ ЗА СВОЇХ ЧЛЕНІВ.

Складаю щиру подяку Головному Зарядові Робітничого Запомогового Товариства у Вінніпеґу, Канада, за вилачення мені $50.00 запомоги. Ця орґанізація має дійсно великі заслуги. Вона помагає своїм членам, на випадок слабости або каліцтва, морально і матеріяльно. Тому раджу всім робітникам і робітницям вступати в члени цеї орґанізації.

Робітниче Запомогове Товариство ще зовсім молода орґанізація. Але за 6 літ свого існування ця орґанізація зробила величезну роботу, як у несенні помочі хворим робітникам, так і в орґанізуванні неорґанізованих. Вона зробила більшу роботу, як Робітничий і Народний Союзи в Зл. Державах, хоч вони існують вже десятки років і мають по мільйонові у своїх касах. А не зробили ці орґанізації так великої роботи тому, що ними управляють панки, які дбають не про членів, а про свої власні кишені і животи. Живуть ці панки з праці робітників. За робітничі тяжко заправцьовані долари вони роблять гарне життя і безустанно накидаються на Радянський Союз, бо їх болить, що робітники Радянського Союза прогнали ріжних паразитів зі своєї країни, або заставили їх взятися до праці. Платять собі ці панки від 175 до 200 доларів місячно на особу, а в разі слабости беруть місячну платню і запомогу. Та не в тім діло, що вони беруть запомогу, але в тім, що та запомога багато більша від запомоги рядових членів. Звичайно членам за тримісячне хворування вони платять по 25 доларів запомоги, а собі беруть по 100 доларів.

Це я провірив на собі. За 6 років приналежности до У.Р. Союза я вдався вперше, по тримісячнім хворуванні за допомогою. Робітничий Союз виплатив мені аж 25 доларів запомоги.

Не думайте, товариші, що в тих панків можна впомиматися за своєю належитістю. Ні. Коли ви будете впомиматися, вони назвуть вас більшевиком, вертіпником і заставлять замовчати. Але я вірю, що незадовго члени зрозуміють, хто править ними і пішлють нинішну управу туди, де її місце.

Стефан Никіфорук.

Шікаґо, Илл.

ОРҐАНІЗАТОР СЕКЦІЇ МОЛОДІ НА СХОДІ КАНАДИ.

Оцим повідомляємо відділи ТУРФДім і його Секцій, а також відділи Р.З.Т., що Онтерійський Провінціональний Виконавчий Комітет ТУРФДім, в порозумінню з ЦВК ТУРФДім і ЦК Секції Молоді вислав тов. П. Павлинова на орґанізаційну об'їздку в провінціях Онтеріо і Квебек.

Маршрута т. Павлинова така: Торолд, Сейнт Кетерінс, Веланд, Порт Колборн, Гемилтон, Симко, Брентфорд, Киченер, Престон-Ґалт, Ґвелф, Лондон, Виндсор, Форд Ситі, Сендвич, Сарнія, Понтіпул, Ошава. Після відвідання цих місцевостей т. Павлинів поїде в північну часть Онтеріо і Квебеку, а потім у західньо-полудневу часть Онтеріо. Дні і час мітінґів будуть подані в оголошеннях.

Тов. Павлинів має доручення організувати молодь, а також допомагати всім нашим місцевим організаціям у їхній праці. Проситься всі наші місцеві організації дати т. Павлинову всю необхідну поміч.

Проввиконком ТУРФДім.

БЕРЕЗНЕВА КАМПАНІЯ ДОПОМОГИ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ ПРЕСІ В ЕДМОНТОНІ.

Українські робітничі організації, що гуртуються при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні, ухвалили повести енерґічну двотижневу кампанію допомоги своїй пресі в березні і склали такий плян її переведення:

В СУБОТУ, 30. БЕРЕЗНЯ, в годині 8.15 вечером, відограється в салі УРД драму на три дії, М. Ірчана п. н. "БУНТАР".

В НЕДІЛЮ, 31. БЕРЕЗНЯ, в годині 8.30 вечером, відбудеться в салі УРД КОНЦЕРТ-СВЯТО ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

Чистий прихід з намічених підприємств призначений на пресовий фонд української робітничо-фармерської преси.

Робітники й робітниці! Приходіть громадно на ці підприємства, чим спричинетесь до піддержки своєї преси. Наше друковане слово — це наш вчитель, орґанізатор, оборонець. Ми нині святкуємо десятилітній ювілей "Українських Робітничих Вістей" і починаємо видавати їх на шість сторін.

Ставайте передплатниками "Українських Робітничих Вістей"! Поширюйте їх всюди між робітниками! Допомагайте своїй пресі!

БЕРЕЗНЕВА КАМПАНІЯ ДОПОМОГИ РОБ.-ФАРМ. ПРЕСІ В КЕЛҐАРИ.

Українські робітничі організації, що гуртуються при Укр. Роб. Домі в Келґарі, створивши спільний комітет, ухвалили повести ударну двотижневу кампанію допомоги своїй пресі в березні і склали такий плян її переведення:

В СУБОТУ ВЕЧЕРОМ, 30. БЕРЕЗНЯ, відограється в салі УРД зворушаючу драму на пять дій п. н. "ГИМН НУЖДИ".

В НЕДІЛЮ, 31. БЕРЕЗНЯ, відбудеться мітінґ всіх відділів наших організацій.

Чистий прихід з повищих підприємств призначений на пресовий фонд української робітничо-фармерської преси.

Робітники й Робітниці! Приходіть громадно на ці підприємства, чим спричинетесь до піддержки своєї преси. Наша преса, це наш вчитель, орґанізатор, оборонець. Десятилітній ювілей "Укр. Роб. Вістей", це десять великих кроків вперед, це десять тисяч передплатників "УРВ", які десятитисячною силою громлять темноту, одну з головних підвалин буржуазної системи. Тому ставайте передплатниками робітничої преси! Ширіть її! Допомагайте її!